

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdu a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Lenky Matyášové ve věci žalobkyně: **V. M.**, zastoupená JUDr. Petrou Vons Janulkovou, advokátkou se sídlem Horní lán 1328/6, Olomouc, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, **za účasti osob zúčastněných na řízení:** 1) L. M., 2) A. F., v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 5. 1. 2015, č. j. 72 Ad 25/2014 - 95,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 5. 1. 2015, č. j. 72 Ad 25/2014 – 95, **se** ve výroku I. **ruší**.
- II. Ve zbytku **se** kasační stížnost **zamítá**.
- III. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- V. Ustanovené zástupkyni žalobkyně, JUDr. Petře Vons Janulkové, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 1573 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Související řízení

Ještě než Nejvyšší správní soud přistoupí k rekapitulaci řízení, v němž bylo vydáno rozhodnutí žalovaného a kasační stížností napadený rozsudek, je vhodné shrnout již ukončená řízení, která tomu současněmu předcházela nebo probíhala paralelně a mají k němu vztah. Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) byla rozhodnutím Městského úřadu Hranice, Odboru sociálních věcí a zdravotnictví (dále jen „Městský úřad Hranice“) ze dne 23. 10. 2008, č. j. 17368/2008/HRN, uznána osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost) a byl jí přiznán příspěvek na péči v odpovídající výši podle § 11 odst. 2 písm. b) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen „zákon o sociálních službách“). Rozhodnutím Městského úřadu Hranice ze dne 11. 12. 2009, č. j. 23599/2009/HRN, byla stěžovatelka uznána závislou na pomoci jiné osoby ve stupni IV (úplná závislost) a příspěvek na péči jí byl s trvalou platností zvýšen na částku podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona o sociálních službách.

Usnesením Okresního soudu v Přerově ze dne 17. 12. 2010, č. j. 0 Nc 964/2009 – 48, byla stěžovatelčinou opatrovníci ustanovena L. M. Opatrovníci byl na její vlastní žádost zasílán stěžovatelčin příspěvek na péči. Vyplácení příspěvku na péči Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Olomouci (dále jen „Úřad práce“) zastavil rozhodnutím ze dne 27. 11. 2012, č. j. 5491/2012/HRN, s tím, že opatrovnice jako příjemce stěžovatelčina příspěvku na péči s ním nenakládala v souladu se zákonem o sociálních službách. Odvolání stěžovatelky proti tomuto rozhodnutí žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 3. 2013, č. j. MPSV-UM/3319/13/9S-OLK, zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Žalobu proti rozhodnutí žalovaného následně zamítl Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci. L. M. byla zproštěna funkce stálého opatrovníka rozhodnutím Okresního soudu v Přerově ze dne 17. 10. 2013, č. j. P 108/2011 – 233, jenž potvrdil Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozsudkem ze dne 30. 4. 2014, č. j. 70 Co 99/2014 – 255. Pro podrobnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na odůvodnění zmíněných rozhodnutí.

II. Průběh dosavadního řízení

Nyní projednávaná kasační stížnost vzešla z řízení, jež započalo podáním stěžovatelky v zastoupení její tehdejší opatrovnice ze dne 3. 1. 2012, jímž opětovně žádala o příspěvek na péči. Úřad práce žádost o přiznání příspěvku vyhodnotil jako nepřipustnou podle § 66 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), neboť v dané věci již bylo vydáno pravomocné rozhodnutí Městského úřadu Hranice, a řízení o přiznání příspěvku na péči zastavil usnesením ze dne 22. 5. 2013, č. j. MPSV-UP/809396/13/AIS-SSL. Odvolání stěžovatelky proti zmíněnému usnesení Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „žalovaný“) zamítlo a usnesení Úřadu práce potvrdilo rozhodnutím ze dne 12. 7. 2013, č. j. MPSV-UM/8538/13/9S-OLK. Ministr práce a sociálních věcí však v přezkumném řízení zahájeném na podnět stěžovatelky jak usnesení Úřadu práce, tak rozhodnutí žalovaného zrušil rozhodnutím ze dne 18. 12. 2013, č. j. 2013/57678-43/51, a věc vrátil k novému projednání.

Úřad práce rozhodnutím ze dne 12. 3. 2014, č. j. MPSV-UP/5026/14/PR, rozhodl o nepřiznání příspěvku na péči. Rozhodnutí odůvodnil tím, že příspěvek na péči byl

pokračování

stěžovatelce již přiznán a následně zvýšen pravomocnými rozhodnutími Městského úřadu Hranice z let 2008 a 2009, s ohledem na § 48 odst. 2 správního řádu proto není možné stěžovatelce přiznat příspěvek opakovaně. Proti rozhodnutí Úřadu práce se stěžovatelka odvolala, přičemž namítala, že vzhledem k jejímu zdravotnímu stavu žádná předchozí žádost o příspěvek na péči podána být nemohla a ani nebyla. Jednání správních orgánů v předcházejících řízeních označila za protiprávní, poukázala na střet zájmů u osob, jež ji zastupovaly v přecházejících řízeních, namítla, že rozhodnutí o zvýšení příspěvku z roku 2009 jí nebylo doručeno, a uzavřela, že v době podání žádosti z roku 2012 nebyl příspěvek na péči vyplácen ani jí, ani opatrovnici.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 5. 2014, č. j. MPSV-UM/3571/14/4S-OLK, zamítl stěžovatelčino odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce. S argumentací Úřadu práce se žalovaný zcela ztotožnil a poukázal na to, že stěžovatelčin nárok na poskytování příspěvku již vznikl a v době podání žádosti o jeho opětovné přiznání byl příspěvek vyplácen zařízení sociálních služeb jako poskytovateli komplexní pomoci stěžovatelce ve smyslu § 73 odst. 4 písm. a) zákona o sociálních službách. Z toho důvodu nemohl být vzhledem ke znění § 48 odst. 2 správního řádu nárok přiznán opětovně. Žalovaný se dále zabýval četnými námitkami stěžovatelky, ke kterým zejména uvedl, že v letech 2007 a 2009 nebyla L. M. stěžovatelčinou opatrovnici, o přiznání a zvýšení příspěvku na péči proto nebyla a ani nemohla být informována a rozhodnutí jí nemohla být doručována. Ze stejného důvodu považoval žalovaný za irelevantní i zbylou argumentaci opatrovnice vztahující se k jednání stěžovatelky a jiným skutečnostem v době, kdy ještě neměla opatrovnici ustanovenu. Tvrzeň střet zájmů jiných osob zastupujících stěžovatelku v době přiznání a zvýšení příspěvku na péči nemohl žalovaný posoudit, neboť stěžovatelka nespécifikovala, na základě čeho měl vzniknout. Závěrem žalovaný uznal pochybení správního orgánu spočívající v nečinnosti. Konstatoval však, že k nápravě nemohlo být přistoupeno, neboť tato nečinnost byla stěžovatelkou namítána až v době, kdy bylo v řízení již vydáno rozhodnutí. Uložení opatření k odstranění nečinnosti by proto postrádalo smysl.

Proti rozhodnutí žalovaného podala stěžovatelka žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v níž formulovala řadu námitek do značné míry shodných s těmi, jež vznesla v řízení před žalovaným. Poukazovala především na to, že je již od roku 2009 osobou se zdravotním postižením stupně IV, na základě čehož má nárok na příspěvek na péči a tento příspěvek jí nelze nepřiznat. Rozhodnutí o zvýšení příspěvku na péči z roku 2009 přitom nebylo doručeno ani opatrovnici, ani stěžovatelce. První žádost o příspěvek stěžovatelka podala teprve 3. 1. 2012, v této době nebyl příspěvek na péči vyplácen ani stěžovatelce, ani jejímu zákonnému zástupci. Pokud byl nějaké osobě příspěvek vyplácen, stalo se tak neoprávněně. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka nepobírá příspěvek na péči, ačkoliv na něj má nárok, nastolil žalovaný svým zamítavým rozhodnutím nezákonný stav. Závěrem stěžovatelka dodala, že jednání správních orgánů bylo zdlouhavé a neefektivní, žalovaný se v odůvodnění svého rozhodnutí nevypořádal dostatečně se všemi námitkami a v předchozím řízení existoval střet zájmů, neboť za stěžovatelku nejednali rodinní příslušníci, ale jiné osoby, jež využily jejího nepříznivého zdravotního stavu.

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci nejprve usnesením ze dne 5. 8. 2014, č. j. 72 Ad 25/2014 - 33, přiznal stěžovatelce úplné osvobození od soudních poplatků a ustanovil jí zástupkyni JUDr. Petru Vons Janulkovou. Poté rozhodl dne 5. 1. 2015 rozsudkem napadeným kasační stížností tak, že výrokem I. zamítl žádost L. M. o osvobození od soudního poplatku a na ustanovení právního zástupce; výrokem II. zamítl žalobu; a výrokem III. až V. rozhodl o nákladech řízení a o určení odměny ustanovené právní zástupkyni stěžovatelky. V odůvodnění konstatoval, že rozhodnutí správních orgánů nejsou nepřezkoumatelná, neboť správní orgány se dostatečně vypořádaly s tvrzeními stěžovatelky. K meritu věci pak krajský soud uvedl, že z hlediska zákona o sociálních službách je třeba rozlišovat nárok na příspěvek na péči podle jeho § 13 odst. 1 a nárok na výplatu příspěvku na péči podle jeho § 13 odst. 2. Zatímco podmínkou vzniku nároku na příspěvek na péči je uznaný stupeň závislosti, podmínkou vzniku nároku na výplatu příspěvku je podání žádosti, případně zahájení řízení z moci úřední, a následné vydání rozhodnutí. Shodně jsou tyto pojmy rozlišovány i v dalších ustanoveních zákona o sociálních službách, například v § 15 a § 16. Zákon o sociálních službách však neobsahuje žádné ustanovení o tom, jak naložit s žádostí o příspěvek na péči, který již byl přiznán rozhodnutím, jež je platné a účinné. Pokud tedy bylo v projednávaném případě vydáno rozhodnutí o přiznání příspěvku na péči, jež nebylo nikdy zrušeno a stále vyvolává účinky, je nutné aplikovat § 48 odst. 2 správního řádu. Podle krajského soudu se nejedná o překážku litispendence, neboť o žádosti již bylo rozhodnuto, ale o překážku *ne bis in idem*, neboť se jedná o totožný nárok na totožnou dávku pro stejnou osobu. V takovém případě nelze příspěvek opětovně přiznat.

Závěrem krajský soud dodal, že pokud jde o otázku přiznání příspěvku na péči, byl skutkový stav, zejména průběh předchozích správních řízení, zjištěn dostatečně. Žádným podáním ani vyjádřením nebylo tvrzeno, že stěžovatelce nebyl rozhodnutím z roku 2008 přiznán příspěvek na péči a rozhodnutím z roku 2009 tento příspěvek zvýšen. Stěžovatelka dokonce vedla o výplatu příspěvku správní a soudní řízení, zakončené rozsudkem krajského soudu ze dne 24. 3. 2014, č. j. 73 Ad 15/2013 – 74. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka nepožadovala zrušení rozhodnutí o přiznání příspěvku z roku 2008, nebylo v tomto ohledu nutné cokoli napravovat a zabývat se otázkou, zda se právo opatrovnice zastupovat stěžovatelku váže k úkonům provedeným před tím, než byla opatrovnice ustanovena. Ke zbývajícím námitkám krajský soud uvedl, že se týkají jiných řízení a s tímto řízením nesouvisí, a proto se jimi nemohl zabývat.

III. Obsah kasační stížnosti

Proti rozsudku krajského soudu podala stěžovatelka kasační stížnost, v níž namítala důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Nesprávné posouzení právní otázky soudem podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. spočívá podle stěžovatelky v tom, že již od roku 2009 je osobou se stupněm závislosti na pomoci jiné osoby IV. Žádost o příspěvek na péči v odpovídající výši podala teprve v roce 2012 prostřednictvím opatrovnice, dříve žádost s ohledem na zdravotní stav podat nemohla. Stěžovatelka tedy splnila podmínky pro přiznání příspěvku, a jestliže tento příspěvek není vyplácen, jedná se o nezákonný stav a je namístě, aby o přiznání příspěvku správní orgán rozhodl znovu. Nadto v situaci, kdy

pokračování

stěžovatelce nebylo doručeno rozhodnutí o zvýšení příspěvku z roku 2009, nemohla vědět, že jí byl příspěvek přiznán, a podání nové žádosti je oprávněné.

Správní orgány a krajský soud vycházely z nedostatečně zjištěného skutkového stavu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť správní orgány se neřídily zásadami spravedlivého procesu a přihlížely pouze k důkazům, které si samy opatřily, zatímco tvrzení a důkazy navrhované stěžovatelkou ignorovaly. Krajský soud pak bez odůvodnění neprovedl stěžovatelkou navrhovaný výslech svědků a stejně jako správní orgány se nevypořádal s tvrzením, že rozhodnutí o zvýšení příspěvku z roku 2009 nebylo stěžovatelce doručeno. Podle stěžovatelky navíc existoval střet zájmů, neboť za ni jednala v předchozích řízeních jako opatrovník jiná osoba, již bylo rozhodnutí z roku 2009 doručeno. Existuje tak podezření, že tato osoba mohla neoprávněně těžit ze stěžovatelčina příspěvku na péči. Správní řízení tak bylo nezákonné, přičemž správní orgány tuto nezákonnost z moci úřední nezhojily, i když tak mohly učinit vyhověním stěžovatelčině žádosti z roku 2012.

Pokud pak byl příspěvek na péči vyplácen Domovu seniorů na základě smlouvy, kterou s ním měla stěžovatelka uzavřenu, dělo se tak nezákonně, neboť žádná smlouva se stěžovatelkou uzavřena nebyla a vzhledem k omezené svéprávnosti ani být nemohla. Domov seniorů navíc neměl na pobírání stěžovatelčina příspěvku na péči nárok, neboť péči neposkytoval podle individuálních potřeb stěžovatelky. Tím, že se krajský soud nevypořádal se zmíněnými tvrzeními, založil rovněž nepřezkoumatelnost svého rozhodnutí podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nepřezkoumatelný je taktéž výrok I. napadeného rozhodnutí, jímž soud zamítl návrh opatrovnice L. M. na osvobození od soudního poplatku a ustanovení právního zástupce, neboť soud neuvedl, proč tak rozhodl.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost je přípustná, má požadované náležitosti, byla podána včas a oprávněnou osobou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 s. ř. s., přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelka v kasační stížnosti vznáší množství námitek, jež vznesla již v žalobě, která byla zamítnuta napadeným rozhodnutím, jakož i v předcházejícím správním řízení. Ty se sice věcně vztahují k stěžovatelčinu příspěvku na péči, Nejvyšší správní soud však považuje za nutné poukázat na skutečnost, že i přes tento vztah jsou správní orgány i soudy zákonem omezeny ve svém přezkumu na konkrétní řízení. O tom svědčí znění ustanovení upravujících přezkum rozhodnutí ve správním řízení a správním soudnictví. Podle § 89 odst. 2 správního řádu, vztahujícího se k postupu odvolacího správního orgánu, „[o]dvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy“. Rozsah soudního přezkumu je pak vymezen §

65 odst. 1 s. ř. s., podle něhož „[k]do tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo či v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí“; ve spojení s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s., podle kterého „[s]oud přezkoumá v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí“. Konečně řízení o kasační stížnosti je vymezeno v § 102 s. ř. s., podle něhož je kasační stížnost „opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, [...] domáhá zrušení soudního rozhodnutí“.

Důsledkem zmíněných ustanovení je, že žalovaný mohl podrobit přezkumu pouze rozhodnutí, jež bylo napadeno odvoláním stěžovatelky, tedy rozhodnutí Úřadu práce ze dne 12. 3. 2014, č. j. MPSV-UP/5026/14/PR. Krajský soud a Nejvyšší správní soud pak mohou svůj přezkum zaměřit pouze na to konkrétní řízení, v jehož rámci byl přezkum iniciován. To v tomto konkrétním případě znamená, že předmětem soudního přezkumu je pouze řízení zahájené podáním žádosti o přiznání příspěvku na péči ze dne 3. 1. 2012 a rozhodnutí v něm vydaná, tedy rozhodnutí Úřadu práce ze dne 12. 3. 2014, č. j. MPSV-UP/5026/14/PR; rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 5. 2014, č. j. MPSV-UM/3571/14/4S-OLK; a kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu.

Jiná řízení a rozhodnutí v nich vydaná, či okolnosti, jež s rozhodnutími podrobenými přezkumu v daném řízení souvisí pouze nepřímo, tudíž nemohou být předmětem přezkumu Nejvyšším správním soudem – v tomto případě se jedná zejména o námitky směřující k rozhodnutím o přiznání a zvýšení příspěvku z let 2008 a 2009, včetně jejich doručování, střetu zájmů, pozastavení výplaty příspěvku či k otázce existence a platnosti závazků mezi stěžovatelkou a Domovem seniorů. Jak je patrné z narativní části tohoto rozsudku, řada těchto otázek, zejména ve vztahu k pozastavení výplaty příspěvku na péči a platnosti smlouvy mezi stěžovatelkou a Domovem seniorů, již byla příslušnými správními orgány a soudy řešena. V těchto věcech byla vydána pravomocná rozhodnutí, jež krajský soud ani Nejvyšší správní soud nemají pravomoc v rámci tohoto řízení přezkoumávat, ani do nich jakkoliv zasahovat. Obsah zmíněných rozhodnutí musí přitom považovat, není-li dokázán opak, za správný (§ 64 s. ř. s. ve spojení s § 134 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů).

Nejvyšší správní soud proto svůj přezkum omezil pouze na otázku, zda mohl být stěžovatelce na základě žádosti z roku 2012 přiznán nárok na příspěvek na péči podle § 13 odst. 1 zákona o sociálních službách, a okolnosti s touto otázkou přímo související.

Pokud jde o právní posouzení dané věci, Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s argumentací krajského soudu a žalovaného, podle nichž je nutné důsledně rozlišovat pojmy „příspěvek na péči“ a „výplata příspěvku na péči“ podle zákona o sociálních službách.

„Nárok na příspěvek na péči“ vzniká podle § 13 odst. 1 zákona o sociálních službách dnem splnění podmínek stanovených v § 7 a § 8 tamtéž. Podle § 7 zákona o sociálních službách má nárok na příspěvek na péči osoba, která z důvodu dlouhodobého nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládnutí

pokračování

základních životních potřeb; rozsah závislosti na pomoci je pak vymezen v § 8 zákona o sociálních službách. Ze znění těchto ustanovení tedy vyplývá, že nárok na příspěvek na péči vzniká *ex lege* dnem, kdy osoba tyto podmínky naplní, tj. stane se v určitém rozsahu závislou na péči jiné osoby z důvodu nepříznivého zdravotního stavu.

„Nárok na výplatu příspěvku na péči“ pak podle § 13 odst. 2 zákona o sociálních službách vzniká podáním žádosti o přiznání příspěvku, na který vznikl nárok, není-li řízení o jeho přiznání zahájeno z moci úřední. Podmínkou vzniku nároku na výplatu příspěvku na péči je tedy vydání rozhodnutí, ve kterém správní orgán (i) uzná faktické splnění výše zmíněných podmínek, a tedy to, že nárok dané osoby na příspěvek na péči skutečně vznikl a existuje (deklaratorní část rozhodnutí); a (ii) přizná dané osobě nárok na výplatu tohoto příspěvku (konstitutivní část rozhodnutí).

Rozlišování těchto pojmů má své opodstatnění spočívající v tom, že výplata příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách je aktivním plněním ze strany státu. Aby však správní orgány tento příspěvek mohly vyplácet, musí jim být předně známo, že nárok na příspěvek na péči dané osobě vůbec vznikl, tj. že podmínky stanovené zákonem byly fakticky splněny. Teprve v okamžiku, kdy je prokázáno, že nárok na příspěvek na péči vznikl, proto může být přiznán také nárok na jeho vyplácení. Důsledkem tohoto rozlišení je pak také skutečnost, že nárok na příspěvek na péči se může vázat vždy jen k oprávněné osobě, jež splnila zákonné podmínky, a trvá, dokud tato osoba zmíněné podmínky splňuje (srov. § 15 odst. 1 zákona o sociálních službách). Oproti tomu nárok na výplatu příspěvku může například přejít na jiné subjekty (srov. § 16 zákona o sociálních službách), nebo může být výplata příspěvku zastavena, aniž by oprávněná osoba přestala splňovat zákonné podmínky, to vše, aniž by se to jakkoliv dotklo samotného nároku na příspěvek péči.

O přiznání nároku na příspěvek na péči pak může být pozitivně rozhodnuto pouze jednou. Pokud již existuje rozhodnutí, jímž byl příspěvek na péči přiznán, tj. bylo uznáno faktické splnění podmínek pro vznik nároku na příspěvek na péči, a toto rozhodnutí je stále v právní moci, není možné vydat nové rozhodnutí, jímž by bylo opětovně rozhodnuto o nároku na příspěvek na péči ve stejné výši. Tomu brání překážka věci rozhodnuté, *rei administratae*, vycházející ze zásady *ne bis in idem*, podle které, jak vyplývá z doktríny a ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, nelze totéž právo přiznat dvakrát, a která je zakotvena v § 48 odst. 2 správního řádu (srov. body 13–14 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2013, č. j. 2 As 72/2013 – 65). Jak žalovaný, tak krajský soud proto postupovali správně, pokud na stěžovatelčinu žádost o přiznání příspěvku na péči aplikovali zmíněné ustanovení správního řádu, neboť v daném případě stále existuje pravomocné rozhodnutí Městského úřadu Hranice z roku 2008, resp. 2009, jimiž byl stěžovatelčin nárok na příspěvek uznán. Případné zastavení výplaty tohoto příspěvku na tomto nároku nic nezměnilo. Nejvyšší správní soud se proto neztotožnil s tvrzením stěžovatelky, že krajským soudem byla tato právní otázka posouzena nesprávně.

Nejvyšší správní soud má dále za to, že krajský soud vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu. Ve vztahu k relevantní argumentaci týkající se předmětu tohoto řízení, jímž bylo právě posouzení stěžovatelčiny žádosti o přiznání příspěvku na

péči, vycházel krajský soud z dostatečně zjištěného skutkového stavu, jenž má oporu ve spisovém materiálu a je náležitě vyložen v odůvodnění kasační stížnosti napadeného rozhodnutí. Důvody, proč se krajský soud nezabýval námitkami nesouvisejícími s předmětem řízení, a proč tedy v tomto ohledu neprováděl ani další dokazování, jsou v rozhodnutí rovněž náležitě uvedeny. V důsledku toho není důvodná ani námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť se stěžejními otázkami se krajský soud vypořádal a uvedl, proč se těmi, jež neměly vztah k danému řízení, zabývat odmítl.

Nejvyšší správní soud nepovažuje za nepřezkoumatelný výrok IV. napadeného rozhodnutí. Z bodu 21 napadeného rozsudku totiž vyplývá, že L. M. jako osobě zúčastněné na řízení krajský soud neukládal žádné povinnosti, s nimiž by byly spojeny náklady ve smyslu § 60 odst. 5 s. ř. s.

Naopak je nutno kasační stížnosti přitakat v tom, že nepřezkoumatelným je výrok I., jímž krajský soud zamítl žádost L. M. jako osoby zúčastněné na řízení na osvobození od soudního poplatku a ustanovení právního zástupce. Tento výrok totiž skutečně není v rozsudku nijak zdůvodněn, a tudíž neobstojí a je nutno jej podle § 110 odst. 1 věta první s. ř. s. zrušit, aniž by v nynější procesní situaci bylo třeba věc z tohoto důvodu vracet krajskému soudu.

V. Závěr

Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že stěžovatelčina kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný sice měl ve věci úspěch, podle ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s. však správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění, úrazového pojištění, nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče nelze přiznat právo na náhradu řízení, na které by měl jinak nárok podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Osobám zúčastněným na řízení, kterými byly podle § 105 odst. 1 s. ř. s. ve vazbě na § 34 s. ř. s. ty osoby, které měly stejné postavení v řízení před krajským soudem, soud neuložil žádnou povinnost, s jejímž splněním by jim vznikly náklady.

Krajský soud ustanovil usnesením ze dne 5. 8. 2014, č. j. 72 Ad 25/2014 – 33, zástupkyní stěžovatelky JUDr. Petru Vons Janulkovou, advokátku, jejíž odměnu včetně hotových výdajů v takovém případě hradí stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Odměnu tvoří částka za jeden úkon právní služby [písemné podání podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů], přičemž za jeden úkon přísluší ve věcech sociálního zabezpečení částka ve výši 1000 Kč (§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3 advokátního tarifu) a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Částka 1300 Kč poté byla navýšena o částku 273 Kč odpovídající DPH ve výši 21 %. Částka v celkové výši 1573 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí.

pokračování

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. dubna 2016

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu